

Statsforvaltarens tilråding til
Miljødirektoratet om vern av skog for
Skulehomfjellet, Nissedal og Fyresdal
kommunar

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark,
november 2025

Innhold

1.	FORSLAG.....	3
1.1	Heimelsgrunnlag	3
1.2	Verneverdiar, påverknadsfaktorar og effektar av verneforslaget	3
1.3	Andre interesser.....	5
1.4	Planstatus.....	5
2.	SAKSHANDSAMING	5
2.1	Sakshandsamingsprosessar.....	5
2.2	Forholdet til utredningsinstruksen	5
2.3	Forvaltningsmyndighet	6
3.	VIKTIGE ENDRINGAR UNDER BEHANDLINGA AV VERNEPLANEN	6
3.2	Avgrensing.....	6
3.3	Verneforskriftene.....	6
4.	FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSAER	7
4.1	Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvensar	7
4.2	Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvensar	7
4.3	Avveging skogvern – skogbruk.....	8
4.4	Forvaltningsmynde	8
5.	Beskriving av området med merknader.....	8
	Skulehomfjellet, Nissedal og Fyresdal kommunar.....	8

1. FORSLAG

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark tilrår vern av Skulehomfjellet naturreservat i medhald av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). Tilrådinga omfattar 3281 dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 2187 dekar, og av dette er 2187 dekar produktiv skog. Alle arealdata er i UTM sone 33.

Området som blir foreslåtte verna, er:

1. Skulehomfjellet i Nissedal og Fyresdal kommunar, Telemark fylke

1.1 Heimelsgrunnlag

Området blir foreslått vernet i medhald av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Området blir foreslått verna som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilåret for å kunne opprette eit naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet anten inneheld trua, sjeldan eller sårbar natur, representerer ein bestemd naturtype, på annan måte har særleg betydning for biologisk mangfald, utgjer ein spesiell geologisk førekomst eller har særskilt naturvitskapleg verdi.

Naturreservata skal bidra til bevaringsmåla i naturmangfoldloven § 33, mellom anna bokstavane
a (variasjonsbreidda av naturtypar og landskap),
b (artar og genetisk mangfald),
c (trua natur og økologiske funksjonsområde for prioriterte artar).

Verneområda skal bidra til å oppfylle fleire nasjonale mål som:

- *Eit representativt utval av norsk natur skal bevarast for kommande generasjonar.*
- *Økosystema skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.*
- *Ingen trua artar og naturtyper skal utryddast, og utviklinga til truga og nær truga artar og naturtyper skal betras.*

Oppretting av verneområda bidreg til å nå internasjonale mål og forpliktingar, m.a. nedfelte i konvensjonen for biologisk mangfald artikkel 8 om eit samanhengande verneområdenettverk, jf. òg naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne desse naturområda mot ulike typar inngrep, gir verneområda også eit positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfald, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Området vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtekne av Stortinget om 10 % vern av skog.

1.2 Verneverdiar, påverknadsfaktorar og effektar av verneforslaget

Det foreslåtte verneområdet inkluderer viktige naturtypar og mange trua og nær trua artar.

Vern av områda bidreg til å redusere dei negative effektane av klimaendringane, gjennom å sikre eit nettverk av viktige leveområde for naturmangfaldet i norske økosystem. Dei foreslåtte verneområda har stor variasjon og rikt artsmangfald. Slike område er robuste mot endringar i klimaet og bidreg til langsiktig bevaring av artsmangfaldet og vidareføring av dei økosystemtjenester skogen gir. Vern av

områda vil bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådinga er gammal barskog, som ifølgje rapporten Skogvern som klimatiltak (NINA rapport 752) har det største karbonlageret per arealeining i levande biomasse. Etter figur 1 i den same rapporten kan den gjennomsnittlege karbonmengda i levande biomasse i skog som blir verna, blir estimert til å vere om lag 70 tonn karbon per hektar.

I denne verneplanen er verneverdiane for området mellom anna knytt til ein raudlista naturtype som vil bidra til å fylle manglar i vernet, samtidig vil dei bidra til å bevare trua og nær trua artar.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfaldet i verneforslaget er innhenta frå:

- Reiso S. 2015. Naturverdier for lokalitet Skuhommen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2014. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.
- Hertzberg M., Restad J. 2021. Naturverdier for lokalitet Skulehomfjellet, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2020. NaRIN faktaark. BioFokus.

Dei viktigaste påverknadsfaktorane på verneverdiane i området som blir foreslått verna er hogst, mineralutvinning og ulike typar utbyggingar. Vern av dei foreslåtte områda skal gjennom føresegner om slike tiltak sikre areal med viktige vernekvalitetar og bidra til å sikre areal med viktige vernekvalitetar og bidra til dekning av viktige manglar i skogvernet. Området vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av trua naturtypar og levestad for at mange trua artar, og dermed redusere den samla belastninga på artar som har risiko for å døyt ut.

Verneforskriften opnar for at fleire pågåande aktivitetar kan førast vidare. Tiltak som isolert sett vurderast å ha lite å seie for verneformålet, kan i sum og over tid medverke til at verneverdiane ringast. For enkelte aktivitetar vil det derfor i tråd med prinsippa om samla belastning vere restriksjonar, slik at naturverdiane får eit auka vern. Dette er også i tråd med prinsippa om miljøforsvarlege teknikkar og lokalisering, og dessutan miljøringast betalar der det ut frå omsynet til verneverdiane er fastsette føresegner om mellom anna ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut frå dagens kunnskap om artar og naturtypar i området vil dei aktivitetane som i samsvar med verneforskrifta kan førast vidare, med lita grad av sannsyn ha vesentleg negativ innverknad på desse artane, naturtypane og landskapselementa. Vernereglane tillèt likevel ikkje vesentlege inngrep i området.

Statsforvaltaren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsyn vil føre til ei positiv utvikling for artane og naturtypane, jf. naturmangfaldsloven §§ 4 og 5. Statsforvaltaren reknar at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfaldsloven § 8. Statsforvaltaren har ut frå ei føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt moglegheita for fleire påverkingar av same slag, eller ein kombinasjon av fleire ulike påverknadsfaktorar (samla belastning). Det føreligg elles etter Statsforvaltarens oppfatning tilstrekkeleg kunnskap om naturmangfaldet, påverknadsfaktorar og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet blir derfor ikkje tillagt ytterlegare vekt i denne saka.

For nærare beskriving av verneverdiar, påverknadsfaktorar og effektar av verneforslaget, jf. naturmangfaldsloven kapittel II, blir det vist til omtalen av kvart enkelt verneområde i kapittel 5.

Dersom området ikkje blir verna, vil det vere andre sektorlovar som regulerer arealbruken framover og som skal vareta omsyna til biologisk mangfald.

1.3 Andre interesser

Kraft og energi

NVE skriv at dei ikkje kan sjå nokon energiinteresser innafor verneforslaget Skulehomfjellet. Heller ikkje Statsforvaltaren er kjend med slike.

Mineral

Direktoratet for mineralforvaltning har uttalt seg, men hadde ikkje merknader til verneforslaget ved oppstart eller høyring.

Skogbruk

Det finst nokre traktorveggar i området. Etter vern kan desse berre brukast til utkjøring av storvilt. Bakenforliggande skogareal på naboeiendommen 47/2 har egne veggar for utdrift av tømmer ved Botnen.

Friluftsliv

Det går ein delvis merka tursti frå Ervedalsvatn til Skulehomfjellet og sti frå Grunntjønn mot Slarpedalsfjella. Sidan det ikkje er knytt særskilte føresegnar til stiane, er dei ikkje avmerka på vernekartet.

1.4 Planstatus

Arealene i denne verneplanen er i all hovudsak avsett som LNFR-område i kommuneplanane til dei respektive kommunane. Deler av området ligg innanfor omsynssone for villreinområdet Våmur-Roan.

2. SAKSHANDSAMING

2.1 Sakshandsamingsprosessar

Namn	Tilbod	Oppstart	Høyring
Skulehomfjellet	28.05.2020 og 19.08.2020	19.05.2023	25.10.2024

Tilbod om vern kom inn frå fire private grunneigarar via AT Skog. Etter kartlegging, men før oppstartsmeldinga, er eit større areal med lave verneinteresser teke ut.

2.2 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslaget er utarbeidd i samsvar med Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 grunngjev ein for verneforslaget på overordna nivå og samanhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på eit utval av norsk natur blir klargjort. Vidare blir omtalt kort kva som eventuelt skjer med verneverdiane viss verna ikkje blir gjennomført og kva verkemiddel som eventuelt kan vere relevante. I kapittel 5 blir samfunnsnytta av verneforslaga vurderte på eit overordna nivå, saman med økonomiske og administrative konsekvensar. I kapittel 6 blir omtalast og vurderast generelle kommentarar og konkrete merknader til verneforslag for dei enkelte områda frå ulike partar, styresmakter og interessegrupper. Etter avvegingar mellom verneverdiane i områda og andre samfunnsinteresser er det undervegs i verneprosessen gjort endringar i vernereglar og avgrensing for verneforslaget.

Gjennomføringa i samsvar med rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsreglar ved områdevern etter naturmangfaldslova, forvaltningslova og utgreiingsinstruksen har medført inkluderande prosessar som sikrar ei vellykka gjennomføring.

Gjennom verneplanprosessen er det gjort ei avveging mellom verneinteresser og andre brukar- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mogleg grad tilpassa dei ulike brukarinteressene i området. Krava i naturmangfaldsloven § 14 er dermed oppfylt.

2.3 Forvaltningsmyndighet

Aktuelle kommunar skal gjennom høyringsprosessen gi tilbakemelding på om dei ønskjer å få tildelt forvaltningsmynde for nye verneområde i tråd med gjelda politikk på området. Forvaltningsmynde blir fastsett gjennom forskrifta når område blir vedteke vernet.

3. VIKTIGE ENDRINGAR UNDER BEHANDLINGA AV VERNEPLANEN

3.2 Avgrensing

Det er ikkje gjennomført endringar i avgrensingar etter høyring.

3.3 Verneforskrifta

Det er etter høyringa gjennomført nokre endringar i forslag til verneforskrift. Dette kjem for det meste av tilpassingar til ny verneforskriftsmal.

§ 1 Føremål

I høyringa lød føremålet slik:

Føremålet med forskrifta er å verne eit område som representerer bestemte typar natur i form av rik edellauvskog, gammal høgareliggjande granskog og boreal lauvskog. Området har særskild betydning for biologisk mangfald på grunn av mykje død ved og sjeldne og trua artar av karplantar, lav og sopp. Det er ei målsetjing å behalde verneverdiane i mest mogleg urørd tilstand, og eventuelt vidareutvikle dei

Vi føreslår følgjande føremål som vil vere i tråd med ny forskriftsmal:

Føremålet med forskrifta er å ta vare på eit område som

- a. inneheld trua, sjeldan eller sårbar natur i form av rik edellauvskog og sjeldne og trua artar av karplanter, sopp og lav
- b. representerer ein bestemt type natur i form av gammal høgareliggjande granskog og boreal lauvskog
- c. har særskilt betydning for biologisk mangfald på grunn av førekomst av daud ved

Det er ei målsetting å ta vare på verneverdiane i mest mogleg urørd tilstand, og eventuelt vidareutvikle dei.

§ 3 Vernereglar

Ny føresegn er lagt til i § 3 bokstav e for å følgje nyaste forskriftsmal. I høyringa låg dette i § 4 bokstav g.

e. *Brenning av bål er forbode. Forbode gjeld ikkje bålbrenning med tørrkvist frå bakken eller medteken ved eller på tilrettelagte bål plassar, i samsvar med gjeldande lovverk.*

§ 4 Generelle unntak frå vernereglane

Løyve til å brenne bål er flytta til paragraf 3, i samsvar med malen.

§ 6 Generelle unntak frå ferdselsreglane

I høyringa blei det ved ein feil teke med «villsvin» i bokstav b. Vi har teke denne ut i endeleg forskrift.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsreglar

Bokstav e frå høyringa om merking og rydding av nye stiar er teke ut da det ikkje har kome innspel på at det er ønskjeleg å ha denne føresegna med.

Bokstav f frå høyringa er teke ut der det ble gjeve moglegheit for hogst av etablerte plantefelt. Dette gjeld vanlegvis for Vestlandet eller Nord-Norge der det har skjedd eit treslagsskifte. Det vil ikkje være naturleg å ta ut gran i dette verneområdet som har naturleg gran.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVEN SAR

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvensar

Området er i arealplanane til kommunane avsett til Landbruks-, natur-, friluftsliv- og reindriftsområde (LNFR-område). Kartleggingar av naturverdiane i områda er gjennomførte som del av verneplanprosessen. I nokre tilfelle er eksisterande data brukte som utgangspunkt for vurdering av verneverdi. Bruksinteresser er klarlagde gjennom høyring av verneforslag og annan kontakt med partar saka vedkjem.

Vernet vil avgrense dei framtidige moglegheitene for m.a. skogbruk, jordbruk, mineralutvinning regulering av vassdrag, nedbygging og anna omdisponering frå natur til andre formål. Det er elles i verneplanprosessen lagt vekt på å komme andre interesser i møte gjennom avgrensing og forskriftsutforming.

Statsforvaltaren meiner at verneforslaget slik det no ligg føre har små negative konsekvensar. Samla sett vurderer Statsforvaltaren det slik at dei samfunnsøkonomiske konsekvensane av vernet vil vere positive på sikt. Forslaget vil sikre natur som har ei positiv samfunnsnytte, sjølv om denne ikkje kan verdsetjast. Forslaget vil samtidig bidra til oppfylling av nasjonale og internasjonale forpliktingar om å vareta naturmangfaldet. Verneforslaget vil også sikre viktige område for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvensar

Dei største kostnadene som følgje av etableringa av verneområdet vil vere utgifter til forvaltning og eventuelt skjøtselstiltak for å halde oppe verneverdiane. I tillegg vil det kunne vere behov for å restaurere natur i delar av området.

4.3 Avveging skogvern – skogbruk

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fekk den 1. juli 2020 i oppdrag frå Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å greie ut forvaltningstiltak knytt til skogvern og konsekvensar for avverknaden og bidraget skognæringa hadde til det grøne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktorata foreslått retningslinjer for avvegingar.

I oppdrag frå Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 bad Klima- og miljødepartementet om at forslaget blir sett i verk, med nokre mindre justeringar. For privateigd skog skal forslaget setjast i verk for område der det blir motteke tilbod etter 1. februar 2022, og ved vern av offentleg eid grunn for område der det blir meldt oppstart frå og med same dato.

Området som blir omfatta av denne verneplanen er tilboden for frivillig vern av grunneigarar før 1. februar 2022. Det blir derfor ikkje omfatta av oppdraget frå Klima- og miljødepartementet.

4.4 Forvaltningsmynde

Verneområdet berører fleire kommunar, og det er derfor ikkje aktuelt med tilbod til kommunane om forvaltningsmynde for området.

5. Beskriving av området med merknader

Skulehomfjellet, Nissedal og Fyresdal kommunar

Totalareal 3 281 dekar.

Skogareal totalt 2187 dekar.

Produktiv skog 2187 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Føremålet med forskrifta er å ta vare på eit område som

- a. inneheld trua, sjeldan eller sårbar natur i form av rik edellauvskog og sjeldne og trua artar av karplanter, sopp og lav
- b. representerer ein bestemt type natur i form av gammal høgareliggjande granskog og boreal lauvskog
- c. har særskilt betyding for biologisk mangfald på grunn av førekomst av naud ved

Området ligg i eit skog-, fjell- og heiområde mellom innsjøane Fyresvatnet og Nisser. Berggrunnen er næringsfattig med granittisk gneis, og med innslag av granitt og granodioritt. Store delar av området er dekt med morenemateriale. Stadvis finst det noko blokkmark, men også svaberg. Området har stor variasjon både i topografi, bonitet og treslagsamansetning - frå skrinn furuskog til høgare bonitetar - med granskog og rasmak med edellauvskog av alm og spisslønn og boreale lauvtre. Innanfor kjerneområdet er skogen eldre, godt utvikla, fleirsjikt og med mykje gadd og læger. Her finst det og rikeleg med gamle edellauvtre og boreale lauvtre, samt innslag av gamal gran.

Verneforslaget ligg i sørboreal (90%) og mellomboreal (10%) sone, og i overgangsseksjonen oseanisk seksjon O2.

Området er kartlagt i to omgangar, fyrste gong i 2014, andre gong i 2020 etter metodikk i DN handbok 13.

Det er funne fleire signalartar og raudlista artar, og desse er utelukkande knytt til kjerneområdet. Totalt er det påvist 11 raudlista arter, der ein er sterkt trua (EN), tre sårbare (VU) og fem nær trua (NT). Dei fleste av artane er knytt til kontinuitet i gamle edellauvtrær og daud ved. Plasseringa og den høge tettheita av gamle tre fordelt på fleire treslag tyder på at det er potensial for fleire krevjande arter, også insekt knytt til daud ved. Dei største kvalitetane ved området er knytt til førekomen av godt utvikla edellauvskog og blandingsskog som i parti er rik på daud ved, med mange gamle tre. I tillegg er det funne svært sjeldne artar og lokaliteten må reknast som eit spesialområde, sjølv om ein del areal utan nemneverdige naturverdiar også inngår. I området finst fleire kjerneområde der tre naturtypar vart funne:

- *Rik edellauvskog med utforming alm-lindskog (A-verdi; svært viktig)*
- *Gammal boreal lauvskog med utforming gammalt ospeholt*
- *Gammal granskog med utforming gammal høgareliggjande granskog*

Også skogbrukstaksten synte miljøverdiar som er utpeika som såkalla MiS-område eller nøkkelbiotopar. Samla sett vert verneforslaget «Skulehomsfjellet» vurdert å ha nasjonale skogvernkvallitetar (***). I samsvar med mangelanalysen for skogvern (Framstad mfl. 2017) vil Skulehomsfjellet i middels grad bidra til å dekkje manglar i skogvernet. Området dekkjer først og fremst viktige manglar knytt til naturtypar som manglar, men også til ein viss grad generelle manglar.

Inngrepsstatus og andre interesser:

Det er nokre stiar, hesteveggar og traktorveggar innanfor området. Det er berre traktorvegane som er avmerkt i vernekartet. Elles er det ingen kjente tekniske inngrep.

Samandrag av høyringsfråsegnene:

Verneplanen vart sendt på felles høyring saman med seks andre tilbodsområde i Telemark. I lista nedanfor inngår derfor mottakarar som ikkje nødvendigvis gjeld for verneforslaget Raudbergnuten. Høyinga ble sendt til grunneigarare, Telemark fylkeskommune, Fyresdal kommune, Kviteseid kommune, Nissedal kommune, Notodden kommune, Seljord kommune, Kviteseid Jeger- og Fiskerforening, Kviteseid Skogeierlag V/ Agder-Telemark Skogeierforening, Kviteseid Turlag, Nissedal Jeger- og Fiskarlag, Nissedal Skogeigarlag, Havrefjell Turlag, Seljord Skogeigarlag v/ Agder-Telemark Skogeierforening, Seljord Turlag, Fyresdal Skogeigarlag, Fyresdal Turlag, Notodden Jeger- og Fiskerforening, Notodden Turlag, Naturvernforbundet i Øst-Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, Naturvernforbundet i Midt-Telemark, Naturvernforbundet Vest Telemark, Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark, Norges Jeger- og Fiskerforbund Telemark, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Birdlife Norge avdeling Telemark, Birdlife Norge avdeling Indre Telemark lokallag, Birdlife Norge, DNT Telemark, Vestfold og Telemark Orienteringskrets, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft AS, Vest-Telemark Kraftlag AS, Øst-Telemarkens Brukseierforening, Brugseierforening, telemark Energi AS, Notodden Energi AS, Everket AS, Telemark Nett AS, Stannum AS, DE Nett AS, Småraft AS, Lede AS, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Bondelagets Servicekontor AS avd. Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening, Aust Telemark Sau og Geit, Telemark Sau og Geit, Avinor AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard, Forsvarsbygg, Friluftsrådenes Landsforbund, Kommunenes Hus AS, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Norges Naturvernforbund, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelse, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske Komité, Norges Luftsportforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norsk Biologforening (BIO), Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk

Forening, Norsk Friluftsliv, NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi, Stiftelsen Norsk institutt for naturforskning NINA, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk orkideforening, Norsk Sau og Geit, Norsk zoologisk forening, VY NORGE AS, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), SABIMA, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Språkrådet, Statens Vegvesen, Vegdirektoratet, Stiftelsen WWF Verdens Naturfond, grunneiere, Drangedal skogeierlag, Drangedal JFF, Drangedal og Tørdal bondelag, DE Nett AS (tidl. Drangedal Everk AS), Fyresdal turlag, Fyresdal JFL, Fyresdal skogeigarlag, Fyresdal Bondelag ved Hans Christian Jørgensen, Grenland friluftsråd, Hjartdal Elverk AS, Holla bondelag, Holla JFF, Lunde JFF, Lunde og Flåbygd Bondelag, Kviteseid JFF, Kviteseid skogeigarlag, Kviteseid bondelag, Kviteseid turlag, Nome skogeigarlag, Seljord skogeigarlag, Seljord JFL, Seljord turlag, Naturvernforbundet i Midt-Telemark, Forum for natur og friluftsliv i Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, BirdLife Telemark (tidligere NOF Telemark), Telemark Energi AS, Telemark turistforening, Vestfold og Telemark orienteringskrets, Tinn Energi, Statens Vegvesen Region Sør, Norges Vassdrags- og energidirektorat Region Sør, Føre AS, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft, Vest-Telemark Kraftlag AS, Øst-Telemarkens Brukseierforening, Arendal Vasdrags Brugseierforening, Lede AS (tidl. Skagerak Nett), Telemark Orienteringskrets, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening og Telemark Sau og Geit, AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for kulturminneforvaltning, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådene Landsforbund, Institutt for biovitenskap - Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, NSB hovedadm., NTNU Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU Ringve botaniske have, NTNU Vitenskapsmuseet, SABIMA, Språkrådet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

Det har kome inn 8 høringsfråsegn til verneforslaget. I tillegg tek vi med oppstartsmeldinga frå Landbruksdirektoratet sidan dei ikkje har uttalt seg til høyringa.

Landbruksdirektoratet (brev dagsett 24.07.2023) ber om at det av høringsdokumenta må kome fram korleis områda vert bruka i landbrukssamanheng, og at omsynet til dette må bli ivaretatt i verneforskriftene. Dei peikar spesielt på gjennomgåande vegar, stølar, beitebruk og reindrift. Statleg og kommunal landbruksforvaltning bør bli involvert i verneprosessen, uttalar direktoratet.

BaneNor SF og har ikkje merknader til høyring av verneforslaget.

Statnett SF skriv at ingen av deira anlegg er omfatta av verneforslaget og at dei derfor ikkje har merknader.

Lede AS har ikkje områdekonsesjon i Nissedal og Fyresdal, og oppfordrar til å ta kontakt med Telemark Nett AS. Dei vurderer avstanden til regionaltnettet som tilstrekkeleg, og skriv at det ikkje er nye planar som vert ramma av verneområdet.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kan ikkje sjå nokon energiinteressar innanfor Skulehomfjellet. Dei registrer at Telemark Nett AS, som er områdekonsesjonær, ikkje har kommentert på verneforslaget.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) uttalar følgjande: «*hadde ikkje merknadar til desse områda ved oppstart av verneprosessen. Det har heller ikkje kome til nye registreringar av mineralske ressursar eller bergrettar i nokre av områda sidan melding om oppstart. DMF har ingen merknadar til høyring av verneplan for desse områda*».

Statens vegvesen skriv at det ved frivillig vern av skog er viktig med oppdaterte og rette eigedomsgrenser slik at rett grunneigar blir omfatta av vernet. Dei har ikkje særskilde merknader til verneforslaget for Skulehomfjellet.

Telemark fylkeskommune kommenterer på områdene vilt/fisk og kulturarv. Fylkeskommunen kan ikkje sjå at regionale vilt- og fiskeinteresser vert ramma. Fylkeskommunen skriv vidare at det ikkje er kjente nyare tids kulturminne av nasjonal verdi innafor verneforslaget, men bed likevel om at Statsforvaltaren bør vurdere om ein i slike område kan tillate å ta ut enkelte tre med spesiell kvalitet, til antikvarisk istandsetting av mellomalderbygg.

Språkrådet uttalar følgjande: «*Vi viser til vår merknad i tilrådingsbrevet dagsett 01.06.2023 og Statsforvaltaren sitt svar på denne, og har ingen fleire merknader*».

Statsforvaltarens kommentarar:

Fråsegn frå Statnett SF, Bane Nor SF, Lede AS, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Statens vegvesen, Direktoratet for mineralforvaltning og Språkrådet vert tekne til etterretning.

Til innspel frå Landbruksdirektoratet vil Statsforvaltaren kommentere at området som vert foreslått verna ikkje har støl/seterbusetnad. Hytter, stølar og skogshusvær ligg på utsida av tilbodsområde. Området har ikkje lenger aktiv landbruksdrift. Det er teke høgde for beite og gjerdehald i verneforskrifta.

Telemark fylkeskommune ynskjer ei opning for å ta ut enkeltre for antikvarisk istandsetting av mellomalderbygg. Det er ikkje slike bygg i verneområdet, og Statsforvaltaren meiner det finst andre områder utanfor naturreservat kor slikt virke kan takast ut.

Namn

Statsforvalteren tilrår namnet Skulehomfjellet som i høyringsforslaget.

Avgrensing

Statsforvalteren tilrår avgrensinga som i høyringsforslaget.

Verneforskrift

Det er gjort tilpassingar i forskrifta til direktoratet sin forskriftsmal. Av den grunn er verneførmålet i forskriftas § 1 endra etter høyring. Moglegheita som § 7 ga for hogst av granplantefelt er teke ut etter høyringa, samt «villsvin» i § 6. For øvrig tilrår Statsforvalteren verneforskriften som i høyringsforslaget.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvaltaren tilrår at området blir verna som naturreservat med endring i verneforskrift og vernekart som omtala.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart for Skulehomfjellet i Fyresdal og Nissedal kommunar

Vedlegg 2. Verneforskrift

Vedlegg 3. Høyringsfråsegner samla.